

Περὶ τούτου ποτὲ δὲν ἀμφέβαλλον. Ἡ φιλοκαλία τῶν γονέων των, ἡ φιλομάθεια καὶ ἡ προθυμία τῆς ἐφορίας, καὶ ἡ δεδοκιμασμένη παιδεία τῶν διδασκάλων των ἐπρασφύοντο προηγουμένως ἐχέγγυα.

Ἐγὼ κρίνω χρέος νὰ ἀναφέρω περὶ τούτων πρὸς τὴν Βασιλικὴν Κυβέρνησιν, καὶ νὰ ἐξαίτησω παρ' αὐτῆς πᾶσαν συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ αὐτοῦ καταστήματος, κρίνω ἐπίσης χρέος μου νὰ φανερώσω πρὸς τὴν Δημογεραντίαν τὴν ἐπιθυμίαν μου τοῦ νὰ ἐκφράσῃ ἐπισήμως ἀπὸ μέρους μου πρὸς τὴν ἐφορίαν καὶ τοὺς καθηγητάς τὴν ἄκραν εὐαρέστησιν τῆς Νομαρχίας διὰ τὸν ἀκάματον ζῆλόν των ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς διαπλάσεως τῆς Ἑρμοπολιτικῆς νεολαίας, καὶ ὅτι ἡ Νομαρχία θέλει λογισθῇ εὐτυχὴς ὅσάκις δυνήθῃ νὰ συντελέσῃ μετ' αὐτῶν εἰς τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ τὴν πλήρη ἐπίτευξιν.»

Ἐν Ἑρμοπόλει τὴν 26. Αὐγούστου 1834.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Νομάρχου

Ὁ διευθυντής
N. Δραγούμης

Ὁ γραμματεὺς
Γ. Μεσσηνέζης.

Η ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΑ

(ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ)

Ἐξω χιονίζει, χιονίζει ἀδιακόπως.

Αἱ πυχναὶ νιφάδες ἐλαφραὶ πίπτουσιν ἐπὶ τοῦ ἤδη καλύπτοντος τῆς πόλιν χιονοστρώματος, αὐξάνουσι τὸ πάχος του βαθμικδόν.

Εἰς ἐπίμετρον δριμύς καὶ παγερός ὁ βορρᾶς ἀπὸ δύο σχεδὸν ὥρων πνέων, ἐκρυστάλλωσε τὴν ἐπιφάνειαν τῆς χιόνος, ἥτις τρίζει ὑπὸ τὰ πέλματα τῶν ἄραιων κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν—διότι παρήλθεν ἤδη ἡ ἐνδεκάτη—διαδοτῶν.

Τρίζει νὰί, καὶ ὁ τριγμός της ὁμοιάζει μὲ γλυκὺ παράπονον συμπαθοῦς γυναικός, ἥς ἐπιβλαβῶς θίγεται, ἀγαπητῇ ἐσθῆς.

Ἡ γῆ παραπονεῖται, διότι τὸν ἄσπιλον, τὸν παρθενικὸν καὶ πάλ-
λευκον αὐτῆς χιτῶνα, ῥηγνύουσι καὶ ῥυπαίνουσι ἀγνώμονα αὐτῆς τέ-

κῆα· μὴ δυνάμενη δ' ἡ δύστηνος νὰ φωνάξῃ, τρίζει στένουσα ὑπο τοὺς πόδας των.

Ἡ ἐνδεκάτη ὥς εἰπομεν πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἤδη ἡγήσει.

Ἡ πόλις φαίνεται ὥς νεκρά· ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ φύσις κοιμάται ἡμφισμένη τὴν λευκαυγῇ αὐτῆς νυκτερινὴν ἐσθῆτα, ἥς τὰς πτυχὰς καὶ τὰ κράσπεδα ποῦ καὶ ποῦ ἐπηργύρου φῶς ἐξ οἴκου ἀγρυπνοῦντος. Καὶ ἦσαν πολλοὶ οἱ ἀγρυπνοῦντες κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα, διότι ἡ νύξ ἦν περιέγραψα, εἶναι ἡ τῆς παραμονῆς τοῦ νέου ἔτους.

Ἡ πόλις ὥς εἰπομεν ἐφαίνετο νεκρά, ἀψυχός.

Καὶ ὅμως κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἦτο πλήρης κινήσεως καὶ ζωῆς· ἐφαίνετο στερούμενη τούτων, διότι ἡ προσοχὴ τῆς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνης, ἐστρέφετο εἰς ἓν μόνον ἀντικείμενον.

Ἰδοὺ· τὸ κάλυμμα τοῦ φακοῦ μου ἀίρεται, καὶ βλέπετε, βλέπετε, καταπονεῖσθε τέλος παρατηροῦντες τὰς διαφόρους καὶ ἀλλήλας διαδεχομένας, τὰς ἀπεράντους καλειδοσκοπικὰς πλέον εἰκόνας τοῦ πανοράματος.

Πᾶσαι αἱ εἰκόνες αὗται, εἰκονίζουσι τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον μὲ διαφόρους καὶ ἀλλοίους χρωματισμούς.

Πανταχοῦ θὰ ἴδητε σμῆνος ἀτόμων μετ' ἐνδιαφέροντος κυπτόντων πρὸ τραπέζης. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι ὅτι, ποῦ μὲν ἡ τράπεζα ἀπαρτίζεται ἐκ δύο ἢ τριῶν κοινῶν τραπεζῶν γυμνῶν καὶ ῥυπαρῶν, ὁ φωτισμὸς συνίσταται ἀπὸ ἓν ἢ δύο κηρία τεθειμένα ἐπὶ κοινῶν βαυκαλεων, ἡ περιβολὴ ἀθλία καὶ ἐλαφρῶς ὄζουσα, ὁ δὲ θάλαμος κατὰ γυμνός καὶ πεπαλαιωμένος, εἰς τοὺς τοίχους τοῦ ὁποίου διακρίνονται ἐν τῷ σκοτεινῷ ἡμίφωτι φύλλα εἰκονογραφημένων σατυρικῶν ἐφημερίδων, παλαιὰς ἐποχῆς ἡμισχισμένα καὶ ὑποκίτρινα· ποῦ δ' ὅτι ἡ τράπεζα εἶνε εὐρεῖα καὶ καθάριος κεκαλυμμένη μάλιστα ὥς τὸ πολὺ δι' ἐριούχου βαθυπρασίνου, ὁ φωτισμὸς ἀφθονός καὶ ἀπλετος ἀπὸ περιόπτων λαμπτήρων πηγάζων, ὅτι τὰ ἄτομα εἶναι ὅλοι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ὁ δὲ θάλαμος, αἴθουσα εὐρεῖα καὶ εὐάερος, μὲ βελούδινα καταπετάσματα, μὲ ἀναπαυτικούς κλιντήρας, μὲ χνουδῆ τάπητα, μὲ διακόσμησιν πλουσιωτάτην, μὲ εἰκόνας τέλος διὰ βαρυτίμων περικοσμουμένας πλαισίων.

Καὶ ἐνταῦθα μὲν, δὲν περιεγράψαμεν εἰμὴ τὰ δύο ἐναντία ἄκρα, τὴν πρώτην τούτέστι, καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ πανοράματος εἰκόνα· καθ' ὅτι, τὰ ἐν τῷ μεταξύ, δύνασθε κάλλιστα νὰ ἐννοήσητε καὶ φαντασθῆτε τὴν τῆς ἐξελίξεως ἐφαρμόζοντες θεωρίαν.

Πάντα τὰ ἔχοντα μίαν ὄψιν, ἔχουσι καὶ ἑτέραν ἀντίθετον· εἶναι μία ἀλήθεια προϊστορικῆς μὲν ἐποχῆς οὐδέποτε δ' ἀναπτυχθεῖσα.

Ἐὰν πιστεύσωμεν εἰς αὐτήν, θὰ ἴδωμεν ὅτι πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω εἰκόνες, ἔχουσιν ὀπισθεν αὐτῶν μίαν ἑτέραν ἀντίθετον· αἱ δ' ἀντίθετοι εἰκόνες παριστῶσι τὸ χαρτοπαίγνιον τὸ γιγνόμενον ἐν κύκλοις ὅλως οἰκογενειακοῖς· τουτέστι μεταξὺ αὐτῆς τῆς οἰκογενείας, τῶν συγγενῶν, τῶν γνωρίμων καὶ φίλων, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ προπέμψωσι τὸ ἐκπνέον ἔτος, ὅπως κοινῇ ἐπίσης γευθῶσι τῆς Βασιλόπητας, μετὰ τῆς κοινῆς πάντοτε προσδοκίας, τῆς εὐρέσεως τοῦ ἀργυροῦ νομίσματος ὅπερ ἀναπαύεται εἰς τοὺς κόλπους τοῦ εὐωδιάζοντος καὶ εὐγεύστου ἄρτου τῆς Πρωτοχρονιάς.

Ἴδου λοιπὸν ἐκ νέου πληθὺν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν εἰκόνων, μὲ τὴν διαφορὰν—ἀπαράλλάκτως ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν—ὅτι αἱ σκηναὶ ὅτε μὲν διαδραματίζονται ἐν πανόπτοις καὶ περιφώτοις μεγάροις, ὅτε δ' ἐν μικραῖς καὶ πενιχραῖς σχεδὸν κατοικίαις. Κατὰ τὴν σχολιοτενῆ ταύτην τῶν εἰκόνων πάροδον, σὺς σταματῶ πρό μίας, ἀναγνώσται.

Σὺς ὁδηγῶ εἰς πτωχὸν δωμάτιον, ἰσαγείου οἰκίας.

Ἡ οἰκία αὕτη κειμένη εἰς τοὺς βορείους πρόποδας τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀκροπόλεως μας βράχου εἶναι ἀρκετὰ παλαιὰ· ἡ ἡλικία τῆς, ἀναβιβάζεται ὑπὸ τῶν περιοικούντων λαλῶν γρατιδίων, εἰς πολλὰς δεκάδας ἐνιαυτῶν, ἄλλως τε τὸ ἐξωτερικὸν τῆς σὲ πείθει εὐγλωττότερον τῶν κρονολήρων τούτων, ὅτι ἔχεις πρὸ ὀφθαλμῶν οἰκίαν ἀρκετὰ σεβάσμιον· ὁ χρόνος καὶ οἱ ἄνθρωποι μετέβαλον αὐτήν, τὸ χρῶμα τῆς καὶ τὸν ρυθμὸν ἀρκετὰ.

Ἐκάστη ἐπισκευή, σοὶ ἐνθυμίζει καὶ μίαν ἐποχὴν.

Εἶναι ἐν εἶδος ζωῆς ἱστορίας.

Ὡς δ' ἡ ἡλικία τῆς ἐλαίας ἰδίως, τοῦ κατ' ἐξοχὴν ἀττικοῦ τούτου δένδρου, ὀρίζεται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κύκλων οὓς δαίχνουσιν ὁ κορμός τῆς κοπείας, οὕτω καὶ ἡ ἡλικία τῆς οἰκίας ταύτης ἠδύνατο περὶπου νὰ γνωσθῇ, ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν στρωμάτων, τῆς κατ' ἐποχὰς ἀνακαινιζομένης βαφῆς τῆς, πρὸ πάντων δὲ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῇ ὄντι, ἐὰν τις ἔξεν ὀλίγον διὰ τοῦ ὄνυχος τὴν ἐσωτερικὴν ὑποκίτρινον καὶ ἐνιαχοῦ ὑπόφαιον χοιρῶν τῆς, ἀνεκάλυπτεν ὑπ' αὐτήν ἕτερον στρώμα ἀμαυρῶς ἐρυθρόν, ἀποξέων δὲ καὶ τοῦτο, ἕτερον κυανοῦν, καὶ οὕτω συνεχῶς πράττων, θὰ ἀνεκάλυπτε πρὸ αὐτοῦ πάντα σχεδὸν τὰ χρώματα ὡς ἐν πυξίδι ἐρασιτέχνου.

Ἐν γένει δέ, τὸ προεξέχον γεῖσον τῆς οἰκίας ταύτης ἔδιδεν εἰς τὸ ὅλον, βαρεῖαν, σκιερὰν καὶ κατηφῇ ἔκφρασιν.

Ἡ δ' ἐξωτερικὴ τις ὄψις ἦτο . . . χρονόχρους.

Τοιαύτῃ δι' ὀλίγων εἶναι ἡ οἰκία, ἥτις ἦν ἐκτισμένη ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν, εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν τοῦτέστιν ἄλλοτε ἀριστοκρατικὴν συνοικίαν, ἔνθα νῦν κατοικοῦσι μόνον πτωχοὶ τινες οἰκοκυραῖοι καὶ κεῖνται τὰ ὀνομαστά Ἀναφιώτικα, καὶ ἡς αἱ πετρώδεις καὶ ἀκανόνιστοι ῥῦμοι, δὲν αἱ ἐγγυῶνται ἀβλαβῆ τὴν ἀνάβασιν — διότι δὲν εἶναι διαθέσεις ἀλλ' ἀνάβασεις — ἐν νυκτὶ μάλιστα τοιαύτῃ, καθ' ἣν ἐπεκράτει ψυχρὸς ἀνυπόφορος, καθ' ἣν ἠπλοῦτο σκότος ἀπαίσιον, ἡ δὲ χιὼν συνεχῶς κατὰ μεγάλας νιφάδας πίπτουσα ἐστραβιλίζετο ὑπὸ τοῦ μανιώδους βορρᾶ, τύπτουσα τὰ πρόσωπα τῶν ὀλίγων διαβατῶν, ὧν — ἠδύνετό τις γὰρ τὸ ἐννοῆσθαι εὐκόλως ἐκ τοῦ βαδίσματός των — ἄλλοι εἶχαν πλήρη καὶ ἄλλοι κενὸν τὸν θύλακον.

Ἀλλ' ἔχομεν τὰ πτερὰ τῆς φαντασίας, ἥτις ἀκινδύνως δι' ἀνεφίκτου ἀσφαλείας καὶ ταχυτήτος μᾶς φέρει εἰς τὰ κινδυνωδέστατα μέρη χωρὶς γὰρ δοκιμάσωμεν καὶ ἀλοήματα φόβου!

Τὸ δωμάτιον ὅπερ ἀνέφερον, εἶναι ἀρκούντως εὐρύχωρον.

Ἐν τῷ μέσῳ του, ὑπάρχει μικρὰ τράπεζα στρογγύλη, ἐφ' ἧς πέμπει ἀκτῖνας ἀσθενεῖς καὶ ὑποτρεμούσας ἢ ἀπὸ τῆς σεσαρωμένης ὀροφῆς ἠρτημένῃ καὶ καπνίζουσα ἐλαιολυχνία.

Τέσσαρες αἶτομα κύπτουσιν ἐπ' αὐτῆς, παίζοντα χαρτία.

Δύω αὐτῶν εἶναι ἄνδρες καὶ δύο γυναῖκες.

Ἐκ τῶν ἐνδυμάτων των, δύναται τις νὰ κρίνῃ ὅτι ἔχει πρὸ αὐτοῦ ἄνθρώπους τῆς κατωτάτης βεβαίως τάξεως, οὐχ ἥττον ὅμως τιμίους οἰκοκυραίους καὶ ἐργατικούς, ἀναμένοντας τὴν δωδεκάτην, ὅπως κόψωσι τὴν Βασιλόπητα.

Τὸ ἐν ζεύγος εἶναι οἱ κάτοικοι τοῦ δωματίου, τὸ δ' ἕτερον οἱ προσκελημένοι, αἵτινες κάθηνται δυὸ βήματα μακρὰν, ὡς λέγουσι, καὶ εὐρίσκονται εἰς πολὺ στενὰς μετὰ τῶν ξενιζόντων σχέσεις, ἀπο πολλῶν ἐτῶν.

Μπαρμπά-Κώτσος λέγεται ὁ εἰς τῶν ἀνδρῶν, ὁ κάτοικος τοῦ δωματίου τούτου, δι' ὃ ὡς ἐνοίκιον πληρώνει δέκα καὶ πέντε κατὰ μῆνα δραχμαίς.

Εἶναι ἐβδομήκοντα καὶ πλέον ἐτῶν, καὶ ὅμως ἀντέχει ἔτι ἐξακολουθεῖ ἀκόμῃ νὰ ἐργάζεται καίτοι εἶχεν υἱὸν ὅστις ἐκέρδαιναν ἀρχετὰ.

Ἡ σύζυγός του, ἡ κυρὰ-Κώσταινα, τῷ παρετήρει πάντοτε :

— Ἀμ μαθές, ὡς πότε θὰ δουλεύῃς, γάρω μου; . . . σάματις δὲν

ἔχουμε τὸ γυμνάσιον μας ὡς εἶν' καλὰ· ἐμεῖς πλεῖστα... καλὴ ψυχὴ.

Καὶ ὁ μπαρμπα Κώστας ἀπῆντα σοβαρῶς ὡς εἰ ἦτο δόκτωρ, καὶ ἀποφθεγματικῶς ὡς εἰ ἦτο φιλόσοφος.

— Δὲν ἔξέρεις τί λές... γέρασες, γέρασες, Σιμεροῦδα! ἐδῶ ποῦ καθοῦμασταν ἐμεῖς τώρα, ἦτανε μιὰ φορὰ παλάτια ἀπὸ μαρμαρὸ καὶ τὰ εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι... σοφοὶ ἄνθρωποι! καὶ λέγανε, ὅλω λέγανε. «Ἐργασίαις τ' ὄνειτος σ' ἀέρηται οὐ τὰ χαθῆς.»

— Τί θὰ 'πῇ αὐτό;... κῆ

— Χούμ, χούμ· ἴδες τὰ ποῦ δὲν τὸ ἔξέρεις;... κάθε μέρα τὸ λέω... νὰ πάει νὰ 'πῇ, πάντα νὰ ἐργάζεται, καὶ σὰν δὲν ἐργάζεται ἄμα χάσου.

— Ποιὸς τὸ εἶπε σένα;

— Νά, οἱ δασκάλοι ποῦ ἀνεβαίνουν ἐδῶ 'στὴν Ἀκρόπολι.

Ἡ δὲ κυρὰ-Σιμεροῦδα—διακόπτουσα αὐτόν,—ἀπὸ τέλος πάντων, δὲν μπορῶ νὰ τὸ μάθω... εἶναι βαθεῖα γέλληνικὰ, ὑπελάμβανε· καὶ εἶτα, δὲν μοῦ λές, ἐπανελάμβανε, ἔτσι δὲ 'μιλοῦσαν οἱ παλ.... πῶς νὰ 'πῶ οἱ ἀρχαῖοι;

— Βέβγια, βέβγια; ἄμ τί... μὴ θαρρεῖς σὰν καὶ ἐμεῖς;

Τοιοῦτου εἶδους διάλογοι, φιλομειδῆς ἀναγνώστρια, διημεῖθοντο μεταξὺ τοῦ γεγηρακότος καὶ παλαιοῦ τούτου ζεύγους. Ὁ υἱὸς τῶν δι' οὗ, ὡς βλέπετε, ἐδικαιολόγει τὴν πρὸς τὸν σύζυγόν της αἰωνίαν συμβουλὴν της ὅπως δηλαδὴ ἀπόσχη πλέον τῆς ἐργασίας, εἶναι νέος μόλις εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν, ὑψηλός, μᾶλλον μελαγχροῖνός, ὀλίγον ἐγωῖστής καὶ περισσότερον τὴν ὄψιν συμπαθής· εἶναι ἐργατικὸς καὶ δραστήριος, ἀγαπᾷ δὲ τὴν θυγατέρα τοῦ κυρ-Ἀντιόχου, γέροντος ἀρκετὰ εὐπόρου, ὃν ὁ γλυκὺς καὶ ἱκανὸς νέος, ἐποφθαλμίσθ' ὡς πενθερόν.

Οἱ γονεῖς του, ἐπιθυμοῦσιν ἐκ καρδίας τὸ συνοικέσιον αὐτὸ καθ' ὅσον αἰσθανόμενοι ὅτι ὅσον οὕτω πλησιάζει δι' αὐτοὺς τὸ τέλος τοῦ βίου, ἠθελον νὰ εὐλογῇσιν τὸν γάμον τοῦ μονογενοῦς τῶν υἱοῦ καὶ συμμερισθῶσι τὴν χαρὰν του.

Μικρὰ ἀπαίτησις τῇ ἀληθείᾳ γονέων, ἀγαπώντων μεγάλως τὰ τέκνα των!

Ὁ κυρ-Ἀντιόχος ὁ ὑποψήφιος πενθερός ὡς καὶ ἡ πολύτιμός του συμβία, δὲν ἠναντιοῦντο οὐδ' ἐμόρφάζον ἐκ δυσἀρεσκείας, εἰς τὸ αἰσθημα ὅπερ υἱὸς πιστῶν γειτόνων καὶ παλαιῶν φίλων ἔτρεφε πρὸς τὴν θυγατέρα των, καθ' ὅτι ἔβλεπον ὅτι ὁ μέλλων γαμβρός των, ἦτο νέος ὠραῖος καὶ ἐργατικὸς, ἠγάπα εὐλικρινῶς ἐκ νεαρῆς τοῦ ἡλικίας τὴν

μονογενῆ των θυγατέρα, καὶ τὰ πάντα ἐπὶ τέλους ὑπέσχοντο ὅτι θὰ τὴν καταστήσῃ εὐτυχῇ.

Ὁ Ἀνδρέας λοιπόν, — οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ νέος — ἤρθε τῆς κόρης τοῦ κυρ-Ἀντίοχου, τῆς λυγερᾶς καὶ ἀθώας Μάρως, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ὁποίας εὗρισκον ἡγῶ πιστὴν καὶ διαρκῆ, οἱ παλμοὶ τῆς ἰδικῆς του.

Ὁ ἔρως τῶν δύο αὐτῶν πλασμάτων, ἔρρεεν ἡσυχος καὶ ἀμοιβαῖος, ὡς ῥέει κελαρῦζον τὸ ὕδωρ ῥοακίου μετὰ τοῦ λευκοῦ ἀφροῦ του, ὃν οὐδεὶς τεθραυσμένος κλάδος, οὐδεὶς λίθος φθονερὸς κρατεῖ καὶ σβύνει καταλείπων οὕτω τὸ ὕδωρ μόνον καὶ πενθοῦν νὰ ῥέῃ ἄνευ τοῦ συντρόφου του!...

Ἦτον ἀπαίτησις τοῦ Ἀνδρέα, νὰ προσκληθῇ οἰκογενειακῶς ὁ μέλων πενθερός του, εἰς τὴν χαρὰν ταύτην, τὴν κοινὴν τῆς πῆτας!

Δι' αὐτὸ τοὺς εἰδομεν παίζοντας κοντσίαν, τὴν νύκτα τῆς παραμονῆς ὅπως σκοτώσουν τὴν ὥραν ὡς ἔλεγον ἀρκούμενοι εἰς τὴν δικαιολογίαν των ταύτην.

Τὰ άτομα ἅτινα ἀναφέρομεν ὡς παίζοντα δὲν ἦσαν ἢ οἱ οἰκουραῖοι καὶ ὁ κυρ Ἀντίοχος μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῆς θυγατρὸς του.

Ἀλλ' ἡ θυγάτηρ δὲν παίζει οὐδὲ κύπτει ὅπως παρακολουθήσῃ τὸ παίγνιον ἐκ δεδικαιολογημένης ἄλλως περιεργείας πρὸ τῆς μικρᾶς κυκλικῆς τραπέζης, ἀλλὰ καθήκει σιωπηρὰ πρὸ τῆς ἐστίας ἐν ᾗ θαλερὰ καίει πυρὰ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς πλήρεις ἡδυπαθείας καὶ ἐκφράσεως στρέφονται πρὸς τὸ παλαιόν, παλαιότατον ἐκκρεμές.

Ἀλλὰ θὰ μοὶ παρατηρήσητε διακόπτοντες:

— Πῶς;... ἐκκρεμές εἰς τόσῳ πτωχικὴν κατοικίαν;

Θὰ σὰς ἀπαντήσω ἀμέσως.

Τὸ ὥρολόγιον τοῦτο, ὑπῆρχεν ἐν τῷ δωματίῳ ὅταν οἱ δύο σύζυγοι ἔχοντες καὶ τὸν Ἀνδρέαν μόλις τετραετῇ — πρὸ εἴκοσι τοῦτέστιν ἀκριβῶς ἐτῶν — ἐγκατεστάθησαν εἰς αὐτό. Ὑπῆρχε καὶ αὐτὸ ἐκεῖ, μάρτυς οἰχομένης τῆς οἰκίας ἐπιστημότητος καὶ μεγαλοπρεπείας, ὡς ὑπῆρχον ἐπίσης πρὸς τὸ ἄνω μέρος τοῦ τοίχου καὶ παρὰ τὴν σεσηπυῖαν ὀροφὴν, ἴχνη λεπτῶν καὶ τεχνηέντων κοσμημάτων, ἅτινα ἐν μέρει μόνον ἐσεβάσθη χονδροειδῆς χρωστήρ, χονδροειδέστερου ἐργάτου.

Γνωρίζετε τὰ παλαιὰ ὥρολόγια τοῦ τοίχου εἶμαι βέβαιος.

Μ' ὅλα ταῦτα ἐπειδὴ ἰδιαζόντως συμπαθῶ πρὸς αὐτά, συγχωρήσατέ μοι μικρὰν τούτου περιγραφὴν.

Ἡ τετράγωνος ἐπιφάνεια ἣν ἐδείκνυεν ἡ κυρία του ὅως, εἶχε δύο

ἐπ' αὐτῆς κεχαραγμένας περιφερείας, τὴν μίαν μικροτέραν τῆς ἄλλης· ἐν δ' ἐτῷ μεταξὺ ὑπῆρχον αἱ ὥραι, λατινιστὶ ὡς πάντοτε τετυπωμένα. Καὶ ἐκτὸς μὲν τῶν κύκλων, τὰς γωνίας τοῦτέστι τοῦ τετραγώνου, ἐκόσμουν τέσσαρα δυσδιάκριτα καὶ σχεδὸν ἄγνωστα καὶ ἀνυπαρκτα εἶδη ἀνθέων· ἐντὸς δὲ εἰκὼν τις ἑγχρωμος παρίστα παρθένον τι δάσος τῆς νοτίου Ἀμερικῆς, μέσῳ τοῦ ὁποίου διεκρίνοντο δύο ἢ τρεῖς, δὲν ἐνθυμοῦμαι κελῶς, χαλκόχροες ἄγριοι τοῦ νέου-τούτου κόσμου, ἔχοντες τὰς τε κεφαλὰς καὶ τὴν ὀσφὺν διὰ πολυχρῶμων πτερῶν ὡς συνήθως κεκοσμημένας.

Τὸ πτωχὸν τοῦτο ὥρολόγιον ἦτο ἄφθονος πηγὴ συναισθημάτων ἀντιπαθείας διὰ τὴν κυρά-Κώσταινα· οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ τὸν γρυλλισμόν του—διότι δὲν ἐσήμαινε τὰς ὥρας ἀλλ' ἔτριζε, μόνον, ὡς τὸ πλεῖστον τῶν παλαιῶν ὥρολόγιων—θεωροῦσα αὐτὸν ὡς διαβολικὸν καὶ δυσαίωνον. Εἰς τοῦτο συνέτεινον καὶ οἱ δυστυχεῖς ἐξωγραφημένοι Ἀμερικανοί, οὓς ἡ ἀμαθὴς καὶ δεισιδαίμων γραῖα ἐξελάμβανεν ὡς διαδόλους καὶ ὀξυποδούς, ὡς σταυροκοπομένη ἔλεγε· διὰ τοῦτο ὅσάκις κατὰ τύχην ἀφυπνίζετο τὴν νύκτα, ἀπέστρεφε πάντοτε τὸ βλέμμα τῆς τοῦ ὥρολογίου, ὅπερ φωτιζόμενον ἀμυδρῶς ὑπὸ τοῦ νυκτερινοῦ κανδηλίου ἐλάμβανε διάφορον μορφήν καὶ ἐκφράσιν, φροντίζουσα νὰ καλύπτῃ συγχρόνως καὶ τὸ πρόσωπόν της. Ἐὰν ἐξηρτᾶτο ἀπὸ αὐτῆς πρὸ πολλοῦ θὰ τὸ ἔβλεπε μετὰ θυμηδίας, ἀλλ' ὁ υἱὸς της ὃν κατὰ γράμμα ἐλάτρευε, περιποιεῖτο τάσον αὐτὴν, ὥστε αὕτη οὔτε διανοήθη ποτὲ νὰ τὸ βλάψῃ.

Ὁ σύζυγός της τῇ ἔλεγε πάντοτε:

— Αὐτὸ τὸ ὅποτον, εἶναι μηχανεῖο καὶ δὲν εἶναι.

— Καλὲ σοῦτ, σοῦτ, ἐδῶ ἐμεῖς ἄνθρωποι καὶ δὲν μποροῦμε νὰ καταλάβωμε τὴν ὥρα, ὅχι αὐτὸ χωρὶς ψυχῇ! . . . πῶς τὴν καταλαβαίνει; εἶναι διαβολικὰ πράγματα . . . δὲν εἶδες τοὺς διαόλους ποῦ χει ἀπ' ὅξω; δὲν ἄκουσες πῶς τρίζει; . . . καὶ ἐσταυροκοπεῖτο ἀπαύστως ἐν κατανύξει, ὡς εἰ στρατιὰ δαιμόνων τὴν εἶχε κυκλώσει.

Πρὸς τὸ ὥρολόγιον λοιπὸν τοῦτο ἦσαν ἐστράμμεναι οἱ μεγάλοι τῆς Μάρως ὀφθαλμοί.

Ἐφαίνετο ὡς νὰ ἀνέμενέ τι.

Καὶ τῷ ὄντι, ἀνέμενε τὸν Ἀνδρέαν τῆς, ὃν φίλοι ἐλθόντες εἶχον παραλάβει ὅπως μεταβῶσιν εἰς τι χαρτοπαικτεῖον καὶ δοκιμάσωσιν ὡς ἰσχυρίσθησαν, τὴν τύχην των.

Αἱ παρακλήσεις της δὲν ἰσχύσαν· διότι ὁ Ἀνδρέας καίτοι ἐνδοξ-

ζων και ἀρνούμενος, ἐδείκνυεν ὅτι δὲν ἦτον ἀμέτοχος προηγήθείσης τινος συμπαιγνίας.

Εἶχεν ὑποσχεθῆ ὅτι θὰ ἐπανήρχετο πρὸ τῆς ἐνδεκάτης πρὸ πολλοῦ ὁμῶς τὸ πάλαιον ἐκκρεμές εἶχε γρυλλίσει τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν.

Ἀπὸ λεπτοῦ εἰς λεπτόν ἔστρεψε τὰ ἀνυπόβρινα καὶ ὄγρᾳ δραματῶς τῆς πρὸς τὴν θύραν, πλὴν μάτην μάτην, οὐδὲν βῆμα διαβάτου ἠκούετο ἔξω.

Οἱ λοιποὶ ἔπαιζον, καὶ μόνον τινὰς στερεοτύπους ἀντήλλασσον παρατηρήσεις· ἡ κυρὰ-Κώσταινα ὁμῶς, ἀνησύχει ὀλίγον, καὶ δικύθουε πότε καὶ πότε τὰ βλέμματά της πρὸς τὸ ἐκκρεμές, μαντεύουσα ὡς πάντοτε τὴν ὥραν.

Ὅταν ἠκούσθῃ ὁ τριγμός ὁ σημαίνων τὴν ἐνδεκάτην,

— Ἀ! τὸ βρωμόπραμμά, ἐτονθόρισε... δὲν τὸ χωνεύω... ἄκου γείτονα πῶς τρίζει... ὅξ' ἀπὸ 'δῶ' εἴκοσι πέντε τῶρα χρόνια, καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πάρῃ συνήθειο τ' αὐτί μου... τὸ χρουσοῦζικο. Εἶτα μεταβάλλουσα θέμα καὶ παρατηροῦσα τὴν μελαγχολικὴν Μάρω,

— Ἡ καυμένη ἡ κόρη, ἔλεγεν, ἔτσι καὶ ἐγὼ ὅταν ἤμουν ἀρραβωνισμένη μὲ τὸ μούτσουνό του, καὶ ἐδείκνυε τὸν ὑπομειδιῶντα σύζυγόν της, ἔγνωια σου καὶ θὰ ῥθῇ ὁ Ἀντρέας σὲ λίγο,

— Ἀργήσε πολὺ· μάς εἶπε νὰ τὸν περιμένουμε, πρὶν ἀπ' τῆς ἐνδεκάτης νὰ κόψωμε τὴν πῆτα, κ' ἀκόμα δὲ φάνηκε.

Καὶ ἡ παρατήρησις αὕτη ἦν ἐξήνεγκεν ὁ κύρ-Ἀντίοχος, ἐτάραξε καὶ ἀνησύχησεν ὀλίγον τὴν κυρὰ-Κώσταινα· ἀλλ' εὐτυχῶς ἐκέρδιζε καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ κέρδους βιαίως ἐπενέκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἀφυπνισθείσης στοργῆς της, ἐπιβάλλον αὐτῇ τὸν ὕπνον!

— Νά, νὰ τὸ δῶ τὸ καλὸ τὸ πῆραμε. καὶ ἀποταθεῖσα πρὸς τὸν σύντροφόν της· μπράβο σου, κύρ-Ἀντίοχε, πάει... ἀλλὰ μὴ θέλουμε καὶ σὰς πῆραμε!

— Ὅχι δά...

— Καλέ, κύρ-Ἀντιόχαινα τί κάθεσαι καὶ λές; — μὲ ζαβολιαὶς βέβαια θὰ μάς πάρετε.

— Ἐμεῖς ζαβολιαὶς; πρόσεχε 'ς τὰ λόγια σου... ἀλλήρμια θέλουμε.

Καὶ τὸ χαρτοπαίγνιον ἐξηκολούθησεν ἐν ἀδιαπτῶτι πάσματι διεξαγόμενον, ἐν ᾧ ἡ κυρὰ-Κώσταινα ἐγέλα ἠχηρῶς, βλέπουσα τὴν σύντροφον τοῦ συμβίου της δυσχεραίνουσάν καὶ μὴ θέλουσαν νὰ συνεχίσῃ τὸ παίγνιδιον, διότι ἄλλως εἶλεπεν ὅτι θὰ ἔχανε τὰ τριάκοντα λεπτὰ της.

Ἀλλὰ πρὸς τὴν κρυφίθυμον διὰ τοὺς λοιποὺς σιγὴν δὲν προσεΐ-
χεν ἡ κατησὴς Μάρω· ἐξηκολούθει ἀπλανεῖς παρατηροῦσα μὲ τοὺς
μεγάλους καὶ ρεμβοὺς αὐτῆς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ ἀμείλικτον καὶ ἀ-
δυσώπητον δι' αὐτὴν ἐκκρεμές ὅπερ τῇ ἐφαίνετο ὅτι σπεύδει νὰ κα-
ταπνίξῃ τὸ ἔτος, ὅπερ δὲν ἠρέθρει ἤδη ἡ λεπτὴν τινὴν ζωὴν.

Ὅσοι παρήρχετο ἡ ὥρα, τόσῳ μᾶλλον τῇ ἐφαίνετο ὅτι οἱ παλμοὶ
τῆς καρδίας τῆς ἠϋξάνοντο τοσοῦτον, ὥστε νὰ καλύπτωσι τὰς μονο-
τόνους καὶ ἰσοχρόνους δονήσεις τοῦ ἐκκρεμοῦς.

Πρώτην φοράν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ὑγερκίνοντο ὑπὸ τῶν κυμά-
των τοῦ πελάγους τῆς ζήλοτυπίας!

Αἰφνης ὅμως ἀκούεται κρότος τις. . . ἀκροᾶται. . . τῇ ἀληθείᾳ ἦτο
κρότος, ἀλλ' οὐχὶ τῆς θύρας ἀνοιγομένης πρὸς ἡν εἰκὴ ἐστρεφε τὸ
βλέμμα, ἀλλὰ τοῦ παραθυροφύλλου, ὅπερ διέθετε κατὰ θέλησιν ὁ
βόρρας.

Ὡς εἰ ὅμως ὁ ἀπατηλὸς οὗτος κρότος ἦτο ὁ προεγγελας τῆς ἐλευ-
σεως τοῦ Ἀνδρέα, ἐξηκολούθησεν ἐντεινύουσα τὴν ἀκοήν τῆς τόσον,
ὥστε σχεδὸν δὲν ἀνέπνεεν ἵνα μὴ αὐξήσῃ τὸν θόρυβον καὶ δυνήθῃ νὰ
ἀκούσῃ τὰ βήματα του!

Ἠράγχατε μετὰ τινὰς στιγμὰς τὴν δωδεκάτην παρὰ δέκα λεπτὰ
ἀκριδῶς, γδοῦπος βημάτων βωδὸς καὶ βραδὺς ἐπὶ τῆς χύνης, προσέ-
βαλε τὸ οὖς τῆς.

— Στάθιτέ, σιωπὴ! ἀνέκραξε, καὶ ἡ καρδία τῆς ἐκρότει πλέον
δὲν ἐπαλλεν, ἐκ συγκινήσεως καὶ χαρᾶς.

— Αὐτὸς εἶναι, αὐτὸς εἶναι.

— Ἀρπα, δὲν περπατᾷ ἔτσι βχυρὰ, διέκοψεν ἡ μήτηρ τῆς αὐ-
τὸς φαίνεται σὰ νὰ βαστάῃ διακρύσις ὀκλάδες ἀπάνω του. . .

— Μίπορε νὰ ἐκέρδῃσῃ, ἐπιλέγει ἀστεινόμενος ὁ πατὴρ τοῦ Ἀν-
δρέα καὶ τὸ χρυσάφι εἶ. . .

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ περάνῃ τὴν λέξιν τοῦ, καὶ φωνὴ ἀγνώστου καὶ
τραχεῖα ἀκούεται ἔξωθεν:

— Αἰ, κυρὰ-Κώσταινα, ἀνοιξε. . . γλήγωρα, γλήγωρα. . .

— Ἐχουν δίκην· πάγωναι κανεῖς ἀπόψε, ὑπέλαθεν ὁ σύζυγός τῆς·
ἀνοιξε, ἀλλὰ τί θέλουν; θὰ ἦναι ὁ γυιὸς μου μὲ τοὺς φίλους του.

— Καλὰ λές, ἀπήντησεν ἡ μήτηρ τοῦ Ἀνδρέα, ἥς ἡ ἀνησυχία
κατηνύασθη διὰ τῶν ἐξηγήσεων τοῦ συμβίου τῆς· καὶ διεθυνθεῖσα
πρὸς τὴν θύραν, τὴν ἠνέωξεν. . .

Ἀντὶ ὅμως νὰ ἴδωσιν εἰσερχόμενον περιχαρῇ τὸν υἱὸν των ἐπὶ κε-
φαλῆς τῶν φίλων του, βλέπουσι—φρικτὸν τῇ ἀληθείᾳ—βλέπουσι
λέγω δὺο βαστάζοντες κρατοῦντας σανίδα, ἐφ' ἧς ἔκειτο ῥέγχων ὁ Ἀν-
δρέας! Ἐν τῷ χαρτοπαικτικῷ παίζων ἐπληρώθη θανασίμως ὑπὸ κα-
κουργοῦ χειρὸς συνεπείᾳ φελονεϊκίας. Ἐκταυγὴ σπαρτακτικῇ, μεστῇ φρί-
κης καὶ ἄλλους ἀκούεται, καὶ ἡ δυστυχὴς μήτηρ πίπτει ἐπὶ τοῦ σώ-
ματος τοῦ Ἀνδρέα τῆς! Ἀφ' ἐτέρου ἡ δύστυχος Μάρω, καταλάμ-
βανεται ὑπὸ νευρικῆς κρίσεως τόσῳ σφοδρῆς, ὥστε πρὶν ἢ δυνήθῃ νὰ
ἀτενίσῃ τὸν θανασίμως πληγωμένον ἐραστὴν τῆς, τὸν θεήσκοντα σὺ-

ζυγόν της, πέπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κινουμένη σπασμωδικῶς, ἐκβάλλουσα ἐκκωφούσας ἀνάρθρους κραυγὰς. . .

Μάτην ὁ δύσμοιρος τοῦ Ἀνδρέα πατήρ ζητεῖ νὰ δώσῃ χεῖρα βοηθείας, πρὸς τίνα νὰ διευθυνθῇ; . . .

Αἰφνης ἡ λιπόθυμος μήτηρ τοῦ θνήσκοντος ἀναλαμβάνει, ἐγείρεται καὶ ἡχηρὸς γέλως ῥυτιδοῖ ἀπροσδοκῆτως τὴν κατεσκληκυῖαν καὶ ἰσχνὴν μορφήν της.

Οὐδεὶς τὴν ἐμποδίζει. . . .

Αὐτὴ ἀναισθήτως πάντοτε μειδιῶσα, διευθύνεται πρὸς παλαιὸν ἐρμάριον, καὶ λαμβάνει μεγάλην παλαιὰν μάχαιραν δι' ἧς κόπτει τὴν εὐωδιάζουσαν ἐκ ῥοδοστάμου βασιλόπηταν.

Ναί, κόπτει τεμάχιά τινα δοκιμάζει ἐν αὐτῶν ποιούσα σημεῖον παραφόρου εὐχαριστήσεως, λαμβάνει εἴτα ἕτερον καὶ διευθύνεται πρὸς τὸν υἱὸν της· ταῦτα πάντα ὁμοῦς τύσῃ ταχέως, ὥστε οὐδεὶς προφθάνει νὰ τὴν ἐμποδίσῃ.

Κρατεῖ ἔτι τὸ τεμάχιον ἐν τῇ χειρὶ της ἰσταμένη πρὸ τοῦ ἐκπνέοντος· αἰφνης ὀρθοῦται ἀπαισίως καὶ ὠθεῖ τὸν ἄρτον εἰς τὸ ἡμιαντικτὸν στόμα τοῦ υἱοῦ της, ἐξ οὗ ἄρορ καὶ αἷμα συμμείγδην ἐξέρχεται.

Ὁ Ἀνδρέας συσφίγγει ἄνευ συναισθήσεως τὰς τρεμούσας σιαγόνας του . . . πλὴν, αἱ τρίχες του ὀρθοῦνται, ἡ μορφή του ἐξαγριοῦται καὶ προσκτᾷ ζωνρότητα φρικώδη· προσπαθεῖ νὰ ἐγερθῇ . . . καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ του ἀγκῶνος τὸ κατορθοῖ σχεδόν.

Εἴτα διὰ τρεμούσης χειρὸς, ἣν διηύθυνε πρὸς τὸ στόμα ἐξ οὗ εἶχε ἀποσπασθῇ τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου, συλλαμβάνει τι μετὰ μανίας. . .

Εἶναι τι λάμπον . . . εἶναι τὸ ἀργυροῦν νόμισμα, ὅπερ ἔλαχεν εἰς αὐτόν! . . . τὸ κρατεῖ εἰς τὴν πορφύραν ἐκ τοῦ πεπηγότος αἵματος χεῖρά του, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν μητέρα του, ἥτις δι' ἀπλανοῦς καὶ ἡλιθίου βλέμματος παρακολουθεῖ τὰς κινήσεις του, λέγει, ἢ μᾶλλον τραυλίζει διακοπτόμενος ὑπὸ τοῦ ἄλγους:

— Μητέρα μου, μητέρα, αὐτὰ δὲν τρώ . . . γόνται . . . ἄχ αὐτὰ 'μ' . . . ἔ . . . φαγαν . . . καὶ ταῦτα λέγων σφενδονίζει τὸ νόμισμα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ θαλάμου, ἐνῶ ταυτοχρόνως διὰ τῆς ἀριστερᾶς καλύπτει καὶ πιέζει τὴν αἰμάσσουσαν καὶ χάνουσαν πληγὴν του, αἰσθανόμενος ἀλγηδόνας θανασίμους.

Ὁ πατήρ του, ὅπως δῆποτε ψυχραῖμος, ἐκάλεσε τὸν ἱερέα, ἀλλ' οὗτος ἀπῆν, ἀλλαχοῦ, ὡς φαίνεται, ἀπῆσχολημένος κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

Ἦτο ὁμως ἀδύνατον σχεδόν ὁ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου νὰ τὸν προλάβῃ, διότι ὁ Ἀνδρέας ἤδη ἐξέπνεεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀτυχοῦς πατρὸς του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ ὠραλόγιον ἔτριξε, γνωρίζον ὅτι ἦτο δωδεκάτη ἀκριβῶς.

Ἡ μήτηρ του, παράφρων ἤδη, εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ βωβοῦ του τριγμοῦ ἐσκίρτησεν ἐκ μανιώδους ὀργῆς καὶ προσήλωσεν ἐπὶ στιγμὴν ἀπλανὲς βλέμμα εἰς τὴν πλάκα τοῦ ἐκκρεμοῦς· εἴτα ἔστρεψεν

αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἐμβροντήτου ἀνδρός της, ὡς εἰ ἔλεγεν ὅτι εἶχε δίκαιον οὐδέποτε συμπαθήσασα πρὸς τὸ ψυχρὸν καὶ ἀνύποπτον ἐκεῖνο κιβώτιον!

Ἡ ζωὴ τοῦ Ἀνδρέα ἐσβέσθη ἡσυχως, συγχρόνως μὲ τὸ ἔτος.

Διὰ τοὺς ἄλλους ἐσβέννυτο μόνον τὸ ἔτος, ἐν ᾧ διὰ τοὺς ἐν τῷ θαλάμῳ, καὶ δι' ἡμᾶς ἔτι, ἀναγνώστα, ἐκλείπει μία ζωὴ, καὶ εἰς ἑρως!

Δέκα ὁλόκληρα ἔτη παρέρχονται ἀπὸ τοῦ δράματος ὃ διηγήθημεν, καὶ εὐρίσκομεν τὴν Μάρω σύζυγον καὶ ἔχουσιν δύο εὐτραφεὶ καὶ χαρίεντα μικρά· τὸ πρῶτον τὸ ὀνομάζει Ἀνδρέαν εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πρώτου ἀτυχοῦς ἔρωτός της. Εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἑγγαμὸν βίον οὐχὶ διότι τὸ ἐπεθύμει, ἀλλὰ διότι τῇ τὸ ἐπέβαλον οἱ γονεῖς της, καὶ πρὸ πάντων ὁ δύσμοιρος τοῦ Ἀνδρέα πατὴρ—διότι ἡ μήτηρ του εἶχεν ἀποθάνει παράφρων μῆνας τινὰς ἀπὸ τοῦ οἰκτροῦ του θανάτου,—μὴ δυνάμενος πλέον νὰ τὴν βλέπῃ δακρύουσαν καὶ πάσχουσαν αἰωνίως ἐκ τῆς ἀναμνήσεως ἐκείνης.

Δι' αὐτὴν ὁ σύζυγός της, εὐπορος ἄλιεύς κατοικῶν ἐν Αἰγίνῃ, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ προστάτης τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων της, εἰς ἃ ἀφιέρωσε καὶ συνεκέντρωσεν ὁλόκληρον τὴν ζωὴν της!

Ὁ ἄρτος ὅμως τῆς πρωτοχρονιάς, οὐδὲν, δι' αὐτὴν τοῦλάχιστον, ἔχει θέλγητρον, καὶ εὐνόητον τὸ διατί.

Τότε μόνον αἰσθάνεται ἡ ταλαίπωρος ποιὰν τινα ἱκανοποίησιν καὶ χαρὰν, ὅταν μόνη κατὰμονος κρύφα τῶν ἄλλων λαμβάνουσα ἐν τεμάχιον Βασιλόπητας τὸ ρίπτει ἀπὸ τινος βράχου πλησίον τοῦ ἀλιευτικοῦ οἰκίσκου των κειμένου εἰς τὰ κύματα, ἅτινα ῥοχθοῦντα θραύονται εἰς τὰ φατὰ πλευρά του.

Τοῦτο πράττει κατ' ἔτος ἐν ὑπερμεσονυκτίῳ ὥρα τῆς παραμονῆς.

Προσέχει μόνον ὅπως, τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου ὅπερ εἶναι προωρισμένον διὰ τὸν Ἀνδρέαν της, μὴ περιέχῃ τὸ νόμισμα, καὶ τοῦτο διότι φοβεῖται μήπως πικράνῃ τὸν ἴσκιό του, ὡς λέγει δακρύουσα ἡ λυγερή.

Ἐνόμιζεν ὅτι οὐδεὶς εἶχεν ἐννοήσῃ τι, καὶ ἠγνόει ἐπίσης ὅτι οἱ γονεῖς της εἶχον πάντα τὰ λυπηρὰ προηγούμενα ἀφηγηθῇ εἰς τὸν σύζυγόν της.

Ὅτε μίαν νύκτα τῆς παραμονῆς σκοτεινὴν καὶ θυελλώδη, ὡς ἡ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνδρέα, ἡ Μάρω χαροπὴ ἐπέστρεφεν ἐκ τοῦ βράχου ἐφ' οὗ εἶχεν ἐκτελέσει τὸ τάξιμό της καὶ τὸ ἔλεγεν αὐτῇ εἰς ἑαυτήν, ἀπῆντησε πρὸ τῆς θύρας τοῦ οἰκίσκου της τὸν σύζυγόν της ἀναμένοντα. Ἔστη πρὸ αὐτοῦ ἀναυδος καὶ ἐκστατική... ἀλλ' αὐτὸς ἰδὼν τὴν ἀμηχανίαν της.

— Τὸ ἔξέρω, τὸ ἔξέρω, λέγει καὶ δὲ σὲ κατηγορῶ! . . .

Ἐκτοτε ἡ Μάρω ἠσθάνθη πρὸς αὐτὸν εἰλικρινῇ συμπάθειαν, καὶ τὸν ἠγάπησεν ἐντελῶς.

Ἀθήνησι—Δεκέμβριος τοῦ 1888.

Θεόδωρος Η. Πανουργιάς.